

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2020/884

2020 m. gegužės 4 d.

kuriuo dėl COVID-19 pandemijos 2020 m. nukrypstama nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 vaisių ir daržovių sektoriaus nuostatų ir nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2016/1149 vyno sektoriaus nuostatų

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 ⁽¹⁾, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalį ir 64 straipsnio 6 dalį,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 ⁽²⁾, ypač į jo 37, 53 ir 173 straipsnius kartu su 227 straipsniu,

kadangi:

- (1) dėl COVID-19 pandemijos ir susijusių didelių judėjimo apribojimų visos valstybės narės ir visos Sąjungos ūkininkai susidūrė su išskirtiniais sunkumais planuodami ir įgyvendindami pagalbos schemas, nustatytas Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 32–36 straipsniuose vaisių ir daržovių sektoriui ir to reglamento 39–52 straipsniuose vyno sektoriui. Logistinės problemos ir darbo jėgos trūkumas padarė tuos ūkininkus pažeidžiamus COVID-19 pandemijos sukeltam ekonomikos sutrikimui. Visų pirma jie susiduria su finansiniais sunkumais ir pinigų srautų problemomis. Dėl susidariusios padėties tuose sektoriuose suardytas ir sutrikdytas tiekimo grandinės veikimas;
- (2) atsižvelgiant į precedento neturintį šių vienu metu pasireiškusių aplinkybių pobūdį, tuos sunkumus būtina sumažinti nukrypstant nuo deleguotųjų reglamentų tam tikrų nuostatų, taikomų vaisių ir daržovių sektoriuje ir vyno sektoriuje;
- (3) su išskirtiniais sunkumais planuojant, valdant ir įgyvendinant pripažintų vaisių ir daržovių sektoriaus gamintojų organizacijų ir gamintojų organizacijų asociacijų veiklos programas susidurta visose valstybėse narėse. Galima tokių aplinkybių pasekmė – vėlavimas įgyvendinti šias veiklos programas, todėl gamintojų organizacijos ir gamintojų organizacijų asociacijos gali nesugebėti laikytis Sąjungos teisinių reikalavimų, kurie toms veiklos programoms nustatyti visų pirma Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2017/891 ⁽³⁾. Gamintojų organizacijos taip pat yra

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 549.

⁽²⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 671.

⁽³⁾ 2017 m. kovo 13 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/891, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013 papildomas nuostatomis dėl vaisių bei daržovių ir perdirbtų vaisių bei daržovių sektorių, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 papildomas nuostatomis dėl tuose sektoriuose taikytinų nuobaudų ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 543/2011 (OL L 138, 2017 5 25, p. 4).

neatsparios COVID-19 pandemijos sukeltiems sutrikimams ir trukdžiams ir susiduria su finansiniais sunkumais ir grynųjų pinigų srautų problemomis, kuriuos lemia tiekimo grandinių sutrikimas, tam tikrų prekybos vietų, visų pirma didmeninės prekybos ir apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektoriuose, uždarymas. Jos susiduria su logistinėmis problemomis ir dėl darbo jėgos trūkumo kylančiais sunkumais nuimant savo produktų derlių, taip pat dėl tiekimo grandinės sutrikimo kylančiais sunkumais pasiekti vartotojus. Tai daro tiesioginį poveikį gamintojų organizacijų finansiniam stabilumui ir jų gebėjimui įgyvendinti veiklos programas ne tik 2020 m., bet ir vėlesniais metais, nes 2020 m. parduodamos produkcijos vertė turi įtakos Sąjungos finansinės paramos apskaičiavimui vėlesniais metais. Tai taip pat daro įtaką gamintojų organizacijų gebėjimui diegti priemones ir veiksmus, skirtus šios krizės padariniams šalinti. Be to, dėl COVID-19 pandemijos sumažėjus parduodamos produkcijos vertei, daromas neigiamas poveikis gamintojų organizacijų veiklos programų vaisių ir daržovių sektoriuje tęstinumui ir gyvybingumui ateityje, nes nuo 2020 m. parduodamos produkcijos vertės taip pat priklauso Sąjungos finansinės paramos apskaičiavimui vėlesniais metais;

- (4) pripažintos gamintojų organizacijos ir gamintojų organizacijų asociacijos turi atitikti demokratinės atskaitomybės pripažinimo kriterijų, atsižvelgiant į Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 17 straipsnyje nustatytus reikalavimus. Pagal 17 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą didžiausia bet kurio juridinio ar fizinio asmens balsavimo teisių ir akcijų arba kapitalo procentinė dalis turi būti mažesnė nei 50 % visų balsavimo teisių ir mažesnė nei 50 % akcijų arba kapitalo. Dėl priežasčių, susijusių su COVID-19 pandemija, gali paaiškėti, kad kai kurie gamintojai nariai baigia savo veiklą ir dėl šios priežasties tam tikros gamintojų organizacijos arba gamintojų organizacijų asociacijos 2020 m. gali neatitikti šio kriterijaus. Dėl tokio pažeidimo gali būti prarastas pripažinimas arba sustabdytas jo galiojimas, sustabdytos pagalbos išmokos, skiriamos finansinės nuobaudos ir susigrąžinta Sąjungos finansinė parama. Atsižvelgiant į tai, dėl 2020 m. turi būti parengta nuostata, pagal kurią bet kurio juridinio ar fizinio asmens balsavimo teisių ir akcijų arba kapitalo procentinė dalis galėtų viršyti 50 % visų balsavimo teisių ir 50 % gamintojų organizacijos akcijų arba kapitalo. Tačiau, siekiant išvengti fizinių ar juridinių asmenų, kurių balsavimo teisės ir akcijos ar kapitalas laikinai viršija šias ribas, piktnaudžiavimo įgaliojimais, valstybės narės turėtų imtis priemonių gamintojų organizacijoms ir gamintojų organizacijų asociacijoms nuo tokio piktnaudžiavimo apsaugoti. Tokios priemonės gali būti susijusios su sprendimais dėl Sąjungos finansinės paramos naudojimo ir veiklos programų pakeitimais, kurie būtų neproporcingai naudingi pavieniams fiziniams ar juridiniams asmenims;
- (5) parduodamos produkcijos vaisių ir daržovių sektoriuje vertės nuostoliai dėl COVID-19 pandemijos turės reikšmingą poveikį Sąjungos pagalbos, kurią gamintojų organizacijos gauna vėlesniais metais, sumai, nes ji apskaičiuojama kaip kiekvienos gamintojų organizacijos parduodamos produkcijos vertės procentinė dalis. Jei 2020 m. labai sumažėtų parduodamos produkcijos vertė dėl priežasčių, susijusių su COVID-19 pandemija, gamintojų organizacijos rizikuotų prarasti savo pripažinimą, nes vienas iš tokio pripažinimo kriterijų yra tam tikros minimalios nacionaliniu lygmeniu nustatytos parduodamos produkcijos vertės pasiekimas. Tai keltų pavojų ilgalaikiam gamintojų organizacijų stabilumui. Todėl, jei 2020 m. dėl priežasčių, susijusių su COVID-19 pandemija, produkto vertė sumažėtų bent 35 % ir gamintojų organizacijos už tai nebūtų atsakingos ir to nekontroliuotų, turėtų būti nustatyta, kad 2020 m. parduotos produkcijos vertė yra lygi 100 % ankstesniu laikotarpiu parduotos produkcijos vertės. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 23 straipsnio 4 dalyje nustatyta ankstesniu laikotarpiu parduotos produkcijos 65 % vertės riba yra nepakankama, kad COVID-19 pandemijos aplinkybėmis būtų užtikrintas tokią parduodamos produkcijos vertę praradusių gamintojų organizacijų ekonominis ir finansinis stabilumas. Atsižvelgiant į didelį COVID-19 pandemijos ekonominį poveikį vaisių ir daržovių sektoriui, 2020 m. ji turėtų būti padidinta iki 100 % ankstesniu laikotarpiu parduotos produkcijos vertės;
- (6) siekiant pagerinti patvirtintų veiklos programų strategiją, planavimą, valdymą ir įgyvendinimą COVID-19 pandemijos poveikio vaisių ir daržovių sektoriui mažinimo tikslais, valstybėms narėms 2020 m. turėtų būti suteikta galimybė iš dalies keisti Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 27 straipsnyje nurodytas nacionalines strategijas net ir po veiklos programų pateikimo tvirtinti. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad nebūtų sutrikdytas daugiametės ir vykdomos veiklos, kuri įgyvendinama pagal patvirtintas veiklos programas, tęstinumas ir įgyvendinimas;
- (7) valstybės narės 2020 m. taip pat turėtų būti atleistos nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 27 straipsnio 5 dalyje nustatytos prievolės nacionalinėje strategijoje nustatyti didžiausias procentines veiklos fondo dalis, kurias galima išleisti atskirai priemonei arba veiksmų rūšiai. Gamintojų organizacijoms taip būtų užtikrinamos lankstesnės galimybės imtis priemonių COVID-19 pandemijos poveikiui vaisių ir daržovių sektoriui mažinti;

- (8) atsižvelgiant į didelio COVID-19 pandemijos poveikio vaisių ir daržovių sektoriui trukmę, valstybėms narėms pritarus gamintojų organizacijos arba gamintojų organizacijų asociacijos gali iš dalies pakeisti vėlesnių metų veiklos programas arba netgi iš dalies pakeisti veiklos programas jų vykdymo metais, kaip nustatyta Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 34 straipsnyje, kad galėtų mažinti COVID-19 pandemijos poveikį, valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę 2020 m. laikinai visiškai arba iš dalies sustabdyti savo veiklos programas;
- (9) pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 36 straipsnio 1 dalį, jei gamintojų organizacija ar gamintojų organizacijų asociacija nutraukia savo veiklos programos įgyvendinimą nesulaukusi suplanuotos jos trukmės pabaigos, tai organizacijai ar asociacijai nebeturi būti mokamos jokios išmokos už veiksmus, įgyvendintus po tos veiklos programos įgyvendinimo nutraukimo dienos. Siekiant užtikrinti gamintojų organizacijų finansinį stabilumą, pagalba, gauta už reikalavimus atitinkančius veiksmus, kurie atlikti iki veiklos programos įgyvendinimo nutraukimo, neturi būti susigrąžinama, jei gamintojų organizacija arba gamintojų organizacijų asociacija valstybės narės kompetentingai institucijai įrodo, kad tos veiklos programos įgyvendinimas 2020 m. buvo nutrauktas dėl nuo gamintojų organizacijos nepriklausančių su COVID-19 susijusių priežasčių, už kurias gamintojų organizacija nėra atsakinga;
- (10) siekiant užtikrinti gamintojų organizacijų finansinį stabilumą, Sąjungos finansinė parama, gauta daugiamečiams išsipareigojimams, pavyzdžiui, aplinkosaugos veiksams, vaisių ir daržovių sektoriuje vykdyti, neturėtų būti susigrąžinama į EŽŪGF, jei su šiais išsipareigojimais susiję ilgalaikiai tikslai negalėjo būti pasiekti dėl to, kad tie veiksmai 2020 m. buvo nutraukti dėl priežasčių, kurios susijusios su COVID-19 pandemija;
- (11) atsižvelgiant į rinkos sutrikimus ir trukdžius, atsiradusius dėl COVID-19 pandemijos, visų pirma į derliui nuimti būtinos darbo jėgos trūkumą ir logistikos sutrikimus 2020 m., taip pat į tai, kad vaisių ir daržovių sektoriaus produktai yra greitai gendantys, gamintojų organizacijoms turėtų būti leista lanksčiau įgyvendinti Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 48 straipsnio 3 dalyje nurodytą derliaus nenuėmimo priemonę. Todėl derliaus nenuėmimo operacijas 2020 m. turėtų būti galima vykdyti net ir tada, kai per įprastą auginimo ciklą atitinkamame plote surinkta parduoti skirta produkcija, arba net ir tada, kai tam pačiam plotui anksčiau buvo taikoma neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimo priemonė;
- (12) pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 54 straipsnio b punktą ir 58 straipsnio 3 dalį atliekamas gamintojų organizacijų ir valstybių narių vykdomos vaisių ir daržovių sektoriaus veiklos programų bei sistemų stebėsenos ir vertinimo, kuriais siekiama įvertinti tų programų ir sistemų veiksmingumą ir efektyvumą, vertinimas, apie kurį Komisijai turi būti pranešta iki 2020 m. lapkričio 15 d. Atsižvelgiant į valstybių narių viešojo administravimo institucijų veikimo sutrikimą dėl priežasčių, kurios susijusios su COVID-19 pandemija, to reglamento 58 straipsnyje nurodyto 2020 m. vertinimo proceso ataskaitos pateikimo laikotarpis turėtų būti pratęstas iki 2021 m. birželio 30 d.;
- (13) vaisių ir daržovių sektoriaus veikimo sutrikimas dėl su COVID-19 pandemija susijusių priežasčių turi įtakos gamintojų organizacijų gebėjimui 2020 m. imtis Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 59 straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodytų taisomųjų priemonių per maksimalų keturių mėnesių laikotarpį. Todėl valstybėms narėms turėtų būti leidžiama 2020 m. šį maksimalų keturių mėnesių laikotarpį pratęsti;
- (14) pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 5 straipsnį tam, kad gamintojų organizacija išlaikytų pripažinimą, ji turi nuolat atitikti valstybės narės nustatytą mažiausio narių skaičiaus reikalavimą. Jei gamintojų organizacijos nesilaiko šio reikalavimo, pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 59 straipsnio 2 dalį valstybės narės turi sustabdyti atitinkamos gamintojų organizacijos pripažinimo galiojimą, nemokėti pagalbos išmokų ir už kiekvieną kalendorinį mėnesį, kuriuo pripažinimo galiojimas sustabdytas, ar jo dalį metinę pagalbos sumą sumažinti 2 %. Atsižvelgdamos į COVID-19 pandemijos sukeltą sutrikimą, valstybės narės neturėtų sustabdyti pagalbos išmokų mokėjimo vaisių ir daržovių sektoriaus gamintojų organizacijoms, kurios 2020 m. nesilaiko mažiausio narių skaičiaus reikalavimo;
- (15) valstybės narės turėtų turėti galimybę Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 59 straipsnio 2 dalyje nurodyto pripažinimo galiojimo sustabdymo metu taisomųjų priemonių taikymo laikotarpį pratęsti ilgesniam nei 12 mėnesių laikotarpiui nuo tada, kai atitinkama gamintojų organizacija gavo išpėjimąjį raštą, jei ta gamintojų organizacija taisomųjų priemonių negalėjo imtis dėl priežasčių, kurios susijusios su COVID-19 pandemija. Toks pratęsimas neturėtų trukti ilgiau nei iki 2020 m. gruodžio 31 d. – šis terminas turėtų padėti užtikrinti, kad gamintojų organizacijos turėtų pakankamai laiko imtis taisomųjų priemonių;

- (16) atsižvelgdamos į COVID-19 pandemijos sukeltą vaisių ir daržovių sektoriaus veikimo sutrikimą, valstybės narės neturėtų taikyti Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 59 straipsnio 2 dalyje nustatyto metinės pagalbos sumos sumažinimo 2 % už kiekvieną kalendorinį mėnesį ar jo dalį, jei gamintojų organizacija, kurios pripažinimo galiojimas sustabdytas, taisomųjų priemonių 2020 m. negalėtų imtis dėl priežasčių, kurios susijusios su COVID-19 pandemija. Dėl tos pačios priežasties valstybės narės neturėtų taikyti Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 59 straipsnio 5 dalyje nustatyto metinės pagalbos sumos sumažinimo 1 % už kiekvieną kalendorinį mėnesį arba jo dalį;
- (17) pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 59 straipsnio 6 dalį valstybės narės turi panaikinti pripažinimą, jei gamintojų organizacija nesilaiko mažiausio parduodamos produkcijos kiekio ar vertės kriterijų iki antrųjų metų, einančių po metų, kuriais nesilaikyta tų kriterijų, spalio 15 d. Atsižvelgiant į COVID-19 pandemijos sukeltą vaisių ir daržovių sektoriaus veikimo sutrikimo poveikį gamintojų organizacijų parduodamos produkcijos vertei ir kiekiui, siekiant nustatyti, ar laikomasi mažiausio parduodamos produkcijos kiekio ar vertės kriterijų pagal to reglamento 59 straipsnio 6 dalį, į 2020 m. duomenis neturėtų būti atsižvelgiama;
- (18) gamintojų organizacijos, įgyvendinančios veiklos programas, kurios baigiasi 2020 m., dėl su COVID-19 pandemija susijusių priežasčių gali būti nepajėgios laikytis Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 33 straipsnio 5 dalies b punkte nustatytų sąlygų. Tokiomis aplinkybėmis Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 61 straipsnio 6 dalyje nurodytas bendros paramos sumos sumažinimas atitinkamoms vaisių ir daržovių sektoriaus veiklos programoms 2020 m. neturėtų būti taikomas;
- (19) vynu gaminančiose valstybėse narėse susiduriama su išimtiniais veiklos, kuri vykdoma pagal vyno sektoriaus paramos programas, planavimo, valdymo ir įgyvendinimo sunkumais. Dėl šių sunkumų tos veiklos įgyvendinimas gali vėluoti ir todėl ta veikla gali neatitikti Sąjungos teisinių reikalavimų, visų pirma nustatytų Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2016/1149 (*). COVID-19 pandemijos sukeltiems sutrikimams bei trukdžiams yra neatsparūs ir vyno sektoriaus veiklos vykdytojai, jie patiria finansinių sunkumų ir grynąjį pinigų srautų problemų, susijusių su tiekimo grandinių sutrikimu ir tam tikrų prekybos vietų, visų pirma mažmeninės prekybos ir maitinimo paslaugų sektoriuose, uždarymu. Jie susiduria su logistinėmis problemomis ir dėl darbo jėgos trūkumo kylančiais produkcijos valdymo sunkumais, taip pat dėl tiekimo grandinės sutrikimo kylančiais sunkumais pasiekti vartotojus. Visa tai daro tiesioginį poveikį vyno sektoriaus veiklos vykdytojų finansiniam stabilumui ir jų gebėjimui 2020 m. įgyvendinti veiklą pagal vyno sektoriaus paramos programas;
- (20) Sąjungos vyno sektoriui neigiamą poveikį daro ir rinką trikdo priemonės, kurių siekiamos įveikti dėl COVID-19 pandemijos kilusią krizę pastaraisiais mėnesiais ėmėsi Vyriausybės, visų pirma viešbučių, barų ir restoranų uždarymas, žmonių ir prekių judėjimo apribojimas iki būtino lygio, tam tikrų Sąjungos vidaus sienų uždarymas;
- (21) spaudimą dėl kilus COVID-19 pandemijai atsiradusio darbo jėgos trūkumo ir logistinių sunkumų patiriantiems vynuogių augintojams ir visam vyno sektoriui kyla vis didesnių problemų dėl būsimo derliaus, susijusių su mažomis kainomis, sumažėjusiu vartojimu, gabenimo ir pardavimo sunkumais. Visi šie veiksniai prisideda prie didelio vyno rinkos sutrikimo;
- (22) be to, Sąjungos vyno rinkoje padėtis pablogėjo dar 2019 m., o vyno atsargos yra didžiausios nuo 2009 m. Šį reiškinį visų pirma lėmė rekordinis derlius 2018 m. ir apskritai mažėjantis vyno vartojimas Sąjungoje. Be to, poveikį eksportui padarė tai, kad papildomus importo muitus Europos vynams nustatė Jungtinės Amerikos Valstijos – pagrindinė Sąjungos vyno eksporto rinka. COVID-19 pandemija dar labiau sukretė šį pažeidžiamą sektorių, kuris nebepajėgus veiksmingai parduoti ar platinti savo produktų, – daugiausia dėl pagrindinių eksporto rinkų uždarymo ir priemonių, kurių buvo imtasi siekiant užtikrinti tinkamą izoliavimo ir karantino nurodymų įgyvendinimą, visų pirma dėl visos maitinimo veiklos nutraukimo ir negalėjimo tiekti įprastiems klientams. Be to, vyno sektoriaus veiklos vykdytojų veiklą varžo pagrindinių vyno gamybai reikalingų išteklių, pvz., butelių ir kamščių, tiekimo sunkumai, dėl kurių šie veiklos vykdytojai negali rinkai pateikti paruošto vyno;

(*) 2016 m. balandžio 15 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2016/1149, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 nuostatos dėl nacionalinių vyno sektoriaus paramos programų ir iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 555/2008 (OL L 190, 2016 7 15, p. 1).

- (23) šiomis aplinkybėmis dėl priežasčių, kurios susijusios su COVID-19 pandemija, būtina imtis skubių laikinų priemonių rinkos sutrikimui šalinti. Šios priemonės apima, be kita ko, laikiną leidimą keisti pasirinktos veiklos tikslą ir sumokėti už įgyvendintus veiksmus, net jei visa veikla nebuvo visiškai įgyvendinta. Netaikant sankcijų taip pat turėtų būti leidžiama iš dalies vykdyti vynuogynų restruktūrizavimo ir konversijos, investicijų ir inovacijų veiklą;
- (24) siekiant padėti veiklos vykdytojams reaguoti į dabartines išskirtines aplinkybes ir valdyti šią nenuspėjamą ir nesaugią padėtį, tikslinga leisti lanksčiau įgyvendinti priemones pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2016/1149 22 ir 26 straipsnius, 53 straipsnio 1 dalį ir 54 straipsnį;
- (25) kiek tai susiję su neprinokusių vynuogių derliaus nuėmimu, pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2016/1149 22 straipsnį tame pačiame sklype neleidžiama nuimti neprinokusių vynuogių derliaus dvejus metus iš eilės. Atsižvelgiant į netikrumą dėl COVID-19 pandemijos trukmės ir rimtumo ir siekiant gamintojams sudaryti sąlygas geriau reguliuoti savo gamybą ir prisitaikyti prie padėties rinkoje ilgesniu laikotarpiu, šis apribojimas turėtų būti laikinai panaikintas iki 2020 m. spalio 15 d.;
- (26) Deleguotojo reglamento (ES) 2016/1149 26 straipsnyje nustatyta, kad parama savitarpio pagalbos fondams steigti pagal vyno sektoriaus paramos programas teikiama ne ilgiau kaip trejus metus. Atsižvelgiant į dabartinę COVID-19 pandemijos sukeltą krizę ir siekiant toliau skatinti atsakingą požiūrį į krizines situacijas laikoma tikslinga šią trejų metų ribą laikinai panaikinti. Taip parama gamintojams bus teikiama ilgesniu laikotarpiu, suteikiant jiems geresnes galimybes išsaugoti pajamas per šią krizę;
- (27) taisyklės, susijusios su galimais pagal Reglamente (ES) Nr. 1308/2013 numatytas vyno sektoriaus paramos programas vykdomos veiklos pakeitimais, nustatytos Deleguotojo reglamento (ES) 2016/1149 53 straipsnio 1 dalyje. Siekiant sudaryti sąlygas paramos gavėjams tinkamai ir veiksmingai reaguoti į išskirtines aplinkybes, susijusias su COVID-19 pandemija, ir pritaikyti gamybą bei prekybą, šias taisykles reikėtų laikinai leisti taikyti lanksčiau. Todėl tikslinga valstybėms narėms laikinai leisti nukrypti nuo tų taisyklių, kad paramos gavėjai galėtų pateikti pradžioje patvirtintos veiklos pakeitimų be nacionalinių valdžios institucijų patvirtinimo. Tokiu būdu valstybės narės gali leisti be išankstinio patvirtinimo įgyvendinti pagal šias priemones vykdomos veiklos pakeitimus neviršijant pradžioje patvirtintos paramos skyrimo reikalavimus atitinkančios sumos. Tokia nukrypti leidžianti nuostata padėtų paramos gavėjams, kurie dėl krizės negali užbaigti tam tikros veiklos ir nori ją pakeisti, kad išvengtų didesnių ekonominių nuostolių arba geriau ištaisytų padėtį rinkoje. Be to, būtų tikslinga laikinai leisti pakeisti pasirinktos veiklos tikslą į pardavimo skatinimo, vynuogynų restruktūrizavimo ir konversijos, investicijų ir inovacijų priemonių tikslus, nes, skirtingai nei kitų vyno sektoriaus paramos programų priemonių atveju, šiomis priemonėmis gali būti siekiama keletu tikslų, pavyzdžiui, investuoti į vyno gamyklą ir vyno rūšį. Tais atvejais, kai paramos gavėjas negali visiškai pasiekti veiklos tikslo, jam turėtų būti leidžiama sumažinti tos veiklos tikslų mastą. Tačiau tokius pakeitimus ir toliau turėtų tvirtinti kompetentinga institucija;
- (28) siekiant išvengti, kad paramos gavėjai nenukentėtų dėl nustatyto lankstumo, suteikiančio galimybę keisti patvirtintą veiklą be išankstinio patvirtinimo, nes neįgyvendino kompetentingos institucijos pradžioje patvirtintos bendros savo veiklos arba pakeitė veiklos tikslą, taip pat būtina leisti laikinai nukrypti nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2016/1149 54 straipsnio 1 dalies, kurioje nustatyta, kad parama išmokama įsitikinus, jog buvo visiškai įgyvendinta visa numatyta bendra veikla arba visi atskiri bendrą veiklą sudarantys veiksmi. Taip bus užtikrintas paramos išmokėjimas už atskirus veiksmus, kaip numatyta šiame reglamente, jei tie veiksmi yra visiškai įgyvendinti;
- (29) kalbant apie veiklą, remiamą pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsnius, kad paramos gavėjai nenukentėtų dėl to, kad dėl krizės savo veiklą įgyvendino ne visame plote, už kurį buvo patvirtinta parama, taip pat būtina leisti laikinai nukrypti nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2016/1149 54 straipsnio 4 dalies ir užtikrinti, kad parama be sankcijų būtų išmokama už įgyvendintos veiklos dalį;
- (30) dėl būtinybės imtis neatidėliotinų veiksmų šis reglamentas turėtų įsigalioji jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

VAISIAI IR DARŽOVĖS

1 straipsnis

Nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 laikinai nukrypti leidžiančios nuostatos

1. Nukrypstant nuo 17 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos, didžiausia balsavimo teisių ir akcijų arba kapitalo procentinė dalis, kurią bet kuris fizinis ar juridinis asmuo gali turėti gamintojų organizacijoje, 2020 m. dėl prižasčių, susijusių su COVID-19 pandemija, gali viršyti 50 % visų balsavimo teisių ir 50 % akcijų arba kapitalo. Tačiau valstybės narės užtikrina, kad būtų priimtos priemonės, kuriomis juridiniam ar fiziniam asmeniui, turinčiam daugiau kaip 50 % visų balsavimo teisių ir daugiau kaip 50 % akcijų arba kapitalo, užkertamas kelias piktnaudžiauti galia.
2. Nukrypstant nuo 23 straipsnio 4 dalies, jei 2020 m. produkto vertė sumažėjo bent 35 % ir tai siejama su COVID-19 pandemija bei įvyko dėl prižasčių, už kurias gamintojų organizacija nėra atsakinga ir kurių ji nekontroliuoja, laikoma, kad to produkto parduodamos produkcijos vertė yra lygi 100 % jo vertės ankstesniu referenciniu laikotarpiu. Gamintojų organizacija atitinkamos valstybės narės kompetentingai institucijai įrodo, kad šios sąlygos yra įvykdytos.
3. Nukrypdamas nuo 27 straipsnio 4 dalies valstybės narės gali iš dalies keisti 2020 m. nacionalinę strategiją po metinių veiklos programų projektų pateikimo. Tačiau valstybės narės užtikrina, kad nebūtų sutrikdytas daugiamečių ir vykdomos veiklos, kuri įgyvendinama pagal patvirtintas gamintojų organizacijų veiklos programas, tęstinumas ir įgyvendinimas.
4. Nukrypstant nuo 27 straipsnio 5 dalies, 2020 m. valstybėms narėms netaikoma prievolė siekiant užtikrinti tinkamą įvairių priemonių pusiausvyrą nacionalinėje strategijoje nustatyti didžiausias veiklos fondo procentines dalis, kurias galima skirti bet kuriai atskirai priemonei arba veiksmų rūšiai.
5. Nukrypdamas nuo 34 straipsnio 2 dalies, 2020 m. valstybės narės taip pat gali leisti gamintojų organizacijoms 2020 m. visiškai arba iš dalies sustabdyti jų veiklos programų įgyvendinimą.
6. Už reikalavimus atitinkančius veiksmus, įgyvendintus iki veiklos programos nutraukimo, 2020 m. skirta pagalba nesusigrąžinama, jeigu įvykdytos Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 36 straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos ir jeigu veiklos programos nutraukimas buvo susijęs su COVID-19 pandemija ir įvyko dėl prižasčių, kurių atitinkama gamintojų organizacija nekontroliuoja ir už kurias ji nėra atsakinga.
7. Nukrypstant nuo 36 straipsnio 3 dalies, daugiamečiams išipareigojimams, tokiems kaip aplinkosaugos veiksmai, vykdyti skirta Sąjungos finansinė parama nesusigrąžinama ir į EŽŪGF negrąžinama, jei 2020 m. tų veiksmų ilgalaikių tikslų negalima pasiekti ir numatomos naudos negalima gauti, nes tų išipareigojimų įgyvendinimas 2020 m. buvo nutrauktas dėl prižasčių, susijusių su COVID-19 pandemija.
8. Nukrypstant nuo 48 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos, 2020 m. gali būti taikomos derliaus nenuėmimo priemonės, jei per įprastą auginimo ciklą atitinkamame plote buvo renkama parduoti skirta produkcija. Nukrypstant nuo 48 straipsnio 3 dalies ketvirtos pastraipos, neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimo ir derliaus nenuėmimo priemonės 2020 m. gali būti taikomos tam pačiam produktui tame pačiame konkrečiame plote.
9. Nukrypstant nuo 54 straipsnio b punkto ir 58 straipsnio 3 dalies, 2020 m. atlikto vertinimo proceso ataskaita Komisijai pateikiama iki 2021 m. birželio 30 d.
10. Nukrypstant nuo 59 straipsnio 1 ir 4 dalių, jei 2020 m. gamintojų organizacija dėl prižasčių, susijusių su COVID-19 pandemija, negali imtis taisomųjų priemonių per tuo tikslu nustatytus terminus, valstybės narės tuos terminus gali pratęsti ilgesniam nei 59 straipsnio 1 ir 4 dalyse nustatytam keturių mėnesių laikotarpiui.
11. Nukrypstant nuo 59 straipsnio 1 dalies, jei 2020 m. gamintojų organizacija dėl prižasčių, susijusių su COVID-19 pandemija, nesilaiko su 5 straipsnio reikalavimais susijusių pripažinimo kriterijų, valstybės narės pagalbos išmokų atitinkamai gamybinei organizacijai nesustabdo.

12. Nukrypstant nuo 59 straipsnio 2 dalies, jei 2020 m. gamintojų organizacija dėl prižasčių, susijusių su COVID-19 pandemija, negali imtis taisomųjų priemonių per pripažinimo galiojimo sustabdymo laikotarpį, valstybės narės gali pratęsti toms taisomosioms priemonėms skirtą laikotarpį ilgesniam nei 12 mėnesių laikotarpiui nuo tada, kai gamintojų organizacija gavo išpėjamąjį raštą, bet ne ilgiau kaip iki 2020 m. gruodžio 31 d.
13. Nukrypstant nuo 59 straipsnio 2 dalies antros pastraipos, metinės pagalbos sumos sumažinimas 2 % už kiekvieną kalendorinį mėnesį ar jo dalį tol, kol sustabdytas gamintojų organizacijos pripažinimo galiojimas, netaikomas, jei 2020 m. ta gamintojų organizacija negalėjo imtis taisomųjų priemonių dėl prižasčių, susijusių su COVID-19 pandemija.
14. Nukrypstant nuo 59 straipsnio 5 dalies, metinės pagalbos sumos sumažinimas 1 % už kiekvieną kalendorinį mėnesį ar jo dalį netaikomas, jei 2020 m. gamintojų organizacija negalėjo imtis taisomųjų priemonių dėl prižasčių, susijusių su COVID-19 pandemija.
15. Nukrypstant nuo 59 straipsnio 6 dalies pirmos pastraipos, nustatant, ar laikomasi Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 154 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyto mažiausio parduodamos produkcijos kiekio ar vertės kriterijaus, į 2020 m. neatsižvelgiama.
16. Nukrypstant nuo 61 straipsnio 6 dalies, jei veiklos programa baigiama įgyvendinti 2020 m. ir jei dėl prižasčių, susijusių su COVID-19 pandemija, Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 33 straipsnio 5 dalies b punkte nurodytos sąlygos 2020 m. neįvykdytos, bendra paskutinių veiklos programos metų paramos suma nemažinama.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

VYNAS

2 straipsnis

Nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2016/1149 laikinai nukrypti leidžiančios nuostatos

1. Nukrypstant nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2016/1149 22 straipsnio, 2020 m. neprinokusių vynuogių derlius tame pačiame sklype gali būti nuimamas dvejus ar daugiau metų iš eilės.
2. Nukrypstant nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2016/1149 26 straipsnio, su COVID-19 pandemija susijusiais atvejais ir paramos gavėjams ne vėliau kaip 2020 m. spalio 15 d. pateikus prašymą, valstybės narės gali savitarpio pagalbos fondų steigimui skirtos paramos laikotarpį pratęsti 12 mėnesių, jei paramos tai veiklai laikotarpis baigėsi 2019 m.
3. Nukrypdamos nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2016/1149 53 straipsnio 1 dalies, tinkamai pagrįstais atvejais, susijusiais su COVID-19 pandemija, valstybės narės gali leisti be išankstinio patvirtinimo įgyvendinti pakeitimus, kurie atliekami ne vėliau kaip 2020 m. spalio 15 d., su sąlyga, kad jie nedaro įtakos kuriai nors veiklos daliai ir bendriems jos tikslams ir jei neviršijama bendra veiklai patvirtintos paramos suma. Apie tokius pakeitimus paramos gavėjai praneša kompetentingai institucijai per valstybių narių nustatytus terminus.
4. Nukrypdamos nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2016/1149 53 straipsnio 1 dalies, tinkamai pagrįstais atvejais, susijusiais su COVID-19 pandemija, valstybės narės gali leisti paramos gavėjams pateikti pakeitimus, kurie atliekami ne vėliau kaip 2020 m. spalio 15 d. ir kuriais keičiamas visos veiklos, jau patvirtintos pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 45, 46, 50 ir 51 straipsniuose nurodytas priemones, tikslas, su sąlyga, kad užbaigiami visi atskiri bendrą veiklą sudarantys jau įgyvendinami veiksmai. Apie tokius pakeitimus paramos gavėjai praneša kompetentingai institucijai per valstybių narių nustatytą terminą ir jiems reikalingas išankstinis kompetentingos institucijos patvirtinimas.
5. Nukrypstant nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2016/1149 54 straipsnio 1 dalies, kai pagal šio straipsnio 3 dalį kompetentingai institucijai pranešama apie jau patvirtintos veiklos pakeitimą, parama išmokama už atskirus vykdant veiklą jau įgyvendintus veiksmus, jei tie veiksmai yra visiškai įgyvendinti ir atliktos su jais susijusios Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/1150 ^(⁹) IV skyriaus 1 skirsnyje nustatytos administracinės patikros ir, jei taikoma, patikros vietoje.

⁽⁹⁾ 2016 m. balandžio 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/1150, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 nuostatų dėl nacionalinių vyno sektoriaus paramos programų taikymo taisyklės (OL L 190, 2016 7 15, p. 23).

6. Nukrypstant nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2016/1149 54 straipsnio 4 dalies trečios, ketvirtos, penktos ir šeštos pastraipų, kai pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsnius remiama veikla dėl su COVID-19 pandemija susijusių priemonių įgyvendinama ne visame plote, už kurį buvo prašyta paramos, valstybės narės, atsižvelgdamos į ne vėliau kaip 2020 m. spalio 15 d. pateiktus mokėjimo prašymus, apskaičiuoja mokėtiną paramą remdamosi plotu, kuris nustatomas per patikras vietoje po veiklos įgyvendinimo.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2020 m. gegužės 4 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN
